

KUNSZENTMÁRTON és VIDÉKE

HELYI ÉS A TISZAZS ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETIKÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egy évre 4 forint. Félévre 2 forint. Negyed évre 1 forint.	Szervezettség: főtit. Növény-tenyészt. házában. Kiadónálval: főtit. Szalárdi László házában.	HIRDETÉSEKRE NEVEZ: a lap egy oldala 15 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. — Bélyegdíj külön 30 kr.	NYILTTEREN minden egyes sor költsége 30 kr. Kémszövet vissza nem adandó.
Megjelen minden vasárnap.	Feliratok szerkesztő: BALGA LAJOS.	Egyes szám ára 8 krajczár.	

Vasuti személy-portó.

Augusztus hó 1én lép életbe a magyar királyi államvasutakon az új vonalszakasz tarifája, s ezzel meg lesz valósítva a magyar közlekedésügy legnagyobb reformja.

A múlt év végén kezdték emlegetni a lapok, hogy Baross Gábor közmunka és közlekedési miniszterünk a személy-portó behozatalát célozta; megemlékszünk az időben mi is a tervbe vett újításról, azonban az volt az általános nézet, hogy sok viz fog még lefolyni a Tiszán, míg a tervet megvalósulás követi. De Baross Gábor nemcsak az eszmék, hanem első sorban a tettek embere; bizonyítja ezt azon körülmény, hogy a személy-tarifája írásai leszállította, mely néhány hónappal ezelőtt még terv volt, ma már bevégzett dolognak tekinthető.

Nálunk az emberek oly kevesen utaztak eddigéig, hogy átlag az összes lakosságra jelejként egy vasuti utazás esik évenként; más országokban sokkal több, Angliában éppenséggel 15. Ennek okát a közlekedési miniszter a személyszállítási tarifák aránytalan magasságában vélte leltalálni s módot keresett arra, hogy a főnállal személy díjszabási rendszer hazai viszonyainknak megfelelő gyökeres reform alá vétesse, a mely által elérhető, hogy a nagyobb távolságoknak a szállítási díjak szempontjából keletkező hátrányai általában elenyészessenek, hogy a nyújtható legmesszebb menő kedvezmények egy érvényesítésének, hogy azok a lakosság minden rétegére kiterjedjen, általános hatásúak legyenek, s végül, hogy az intézkedések emeljük, fejlesszék a forgalmat és ezáltal kiegyenlített azokat az áldozatokat, melyeket a nagymértékű díjleszállítások után okvetlenül hozni kell.

E tekintetben legelőszörűbbnek a vonalszakasz (zona) tarifája alkalmazása mutatkozott, minthogy ezen rendszer a legegyszerűbb kezelést s a menetjegyek általános elárusítását is lehetővé teszi oly módon, mint ez a levél, vagy okmánybélyegekké történik.

A személy-portó a magyar államvasutak összes hálózatán, valamint az északi keleti vasutak kezelése alatt álló egész hálózaton egyszerű lép életbe, hogy a közönség az időtől kezdve a mostaniakhoz hasonlítva, messéi olcsóságú árukat utaztathassa az országban. Ezen intézkedés hazánk közgazdasági viszonyaira oly nagy hatással lehet, melynek jótékony következményei ma még beláthatatlanok.

A helyi érdekű vasutak ugyan a kezdeményes tarifából ma még ki vannak zárva, de csakis rajtuk áll, hogy ez irányban mozgalmat indítva, a személy-portó a vicindlia pályákon is életbe léptetessék. Reméljük, hogy vasuti végrehajtott bizottságunk ily irányban kezdeményezőleg fog fellépni, annyiaval is inkább, mert a személy portónak a helyi forgalomra megállapított rendkívül olcsó díjtételei vasutunk személyforgalmának emelésére is rendkívül mértékben közrejárulhatnak.

A szomszédos forgalom viteldijai a III. osztályban 10 kr., a II. osztályban 15 kr. és az I. osztályban 30 krban; a második szomszéd állomással való forgalom pedig a III. osztályban 15 kr., a II. osztályban 22 kr. és az I. osztályban 40 krban van megállapítva. E nagymértékű díjleszállításnak az a célja, hogy az eddig alig fejlődött és nagy emlékedésre képes szomszédos forgalomban a kölcsönös érdeketek megkönnyítessék. De ha áll ez a fővonalakra nézve, ugy sokkal inkább kell ezen cél megvalósítására törekedniök a helyi érdekű vasutaknak, melyek csaknem kizárólag ezen szomszédos forgalom emelésére hivatnak, s különösen áll ez városunk vasútjának szempontjából, melynek majdnem összes forgalma ezidő szerint még csak a Sentes várossal való szomszédos közlekedésre szorítkozik.

Hogy a nagyobb távolságokra a zona-tarifája mily írásai díjleszállításokat fog eredményezni, arra csak néhány példával kívánunk utalni:

Igy Budapestről Brassóba eddig került az utazás I. osztályon 42 frt 10 krba. II. oszt 28 frt 90 krba, a III. oszt 19 frt 20 krba. Az új tarifája szerint I. osztályon 8 frt, II-on 5 frt 80 kr., harmadikon 4 frt lesz az utazás ára. Fiuméba I. osztályon 37 frt 10 krét, II-on 27 frt 80 krét, harmadikon 18 frt 60 krét utazhatott Budapestről az, kinek ott dolga akadt; jövőre I-ó osztályon 8 frtét II-k osztályon 5 frt 80 krét, III-k osztályon 4 frtét rándulhat a szegényebb ember is a magyar tengerpartra a nélkül, hogy tárcáját előbb ropogós százszókkal kellene megbélelnie.

Az újításnak kiválólag demokratikus jellegét az utazási árak olcsósága kölcsönöz, mert ezen olcsóság lehetővé teszi, hogy a kevésbé vagyonosak is a kényelmesebb első, vagy második osztályon utazhassanak. Mint például Kolozsvárról jövőre 2 frt 40 krral olcsóbban lehet felutazni Budapestre gyorsvonaton az első

osztályban, mint lehetett azelőtt személyvonaton a harmadik osztályban; ennél fogva az első osztályú kocsi nem lesznek többé üresek; de nem is lesznek főúrak, képviselők s vasuti felügyelők zártkörüi társaságának ingyenes, vagy féltényeszen röpülő szalonjai; hanem rendszeres béért kényelmes szállítással fognak szolgálni akármikre.

A szegény néposztálynak pedig csakis most válik lehetővé az utazás Magyarországon. Eddig szegényebb népnak vagyoni és kereseti viszonyaihoz képest a vitelbérke a harmadik osztályban is oly magasak voltak, hogy a nép a vasutat csak kivételesen használhatta; de ha jövőre az ember 10 krajczárt is felülhet a vasutra és egy forintért elmehet 10 mérföldet, Szolnokról Budapestre, vagy Hatvanra, akkor a szegény ember is utazni fog, és nemcsak arra meglátjuk, hogy a forgalom írásai arányban fog növekedni.

Ezen újításal Magyarország megelőzte a külföld összes államait, Baross miniszter államvasutainkól tervehet kivetele által oly demokratikus intézményt teremtett, mely nemcsak az ő működésének válik becsületére, hanem hanem hazánk közlekedési politikáját is oly színből mutatja be az egész világnak, mely nemzetünknek méltó büszkeségére szolgálhat.

A terv merészsége, a kivétel gyorsasága és erőlyessége által keltett feltűnést; óhajtuk, hogy az eredmény még az ezekben füzött legfokozottabb várakozásokat is föltulmulja!

A cselédekről.

E fontos tárgyról sokszor és sokféleképp szólott már a sajtó, írunk róla mi is több ízben, most is szóba hoztuk, illetve reprodukáljuk a Jász Nagy Kun-Szolnok című lap egyik most megjelent érdekes cikkét, mely a cselédügyben következőleg beszél:

Széles e hazában mindenütt Eldorádója van a cselédeknek. Valódi, kintésekben csatangoló békek ezek, kik úgy látszik, nagyon meg vannak elégedve a felettük egyedül uralkodó cselédtörvény léte-királyiságával, amelynek tágira szabott korlátai közt úgrándozhatnak s kényük-kedvük szerint be is moskolhatják förtelmevel anélkül, hogy csak hajuk szála is meggöbbljön. Ok az a kiváltságos osztály, amelynek árva, kérdős fagyok, szék-estendő, cukor, kávé, drágulási, adóprék, exkució mind nem ártanak semmit. Egész életük csupa mulatság, dártdió. Egész nap az utcáját, alabokt lesik; nyáron a szabad bőrméresek színeiben kalázkálnak, télen a borcasmasokban bálóznak. Jaj annak, aki az 6 hónap és vasárnap déltünetjokt a farsang estéit, no meg az egész év éjeleit korlátozni merészkedik.

Cseuz Antalnak

a vásártérren lévő szatócs üzlete eladó; eset-
leg a hozzá való lakással együtt beárthatandó.
Ertekezhetni a tulajdonossal saját lakásán.

1051. k. b. 880. sz.

Hirdetmény.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közigazgatási bizottsága részéről közhírré tették, hogy Szentese városa által a kunszentmárton—szentesi helyi érdekű vasút céljára Kunszentmárton város határában elfoglalt területekre nézve a kisajátítási terv végleges megállapítására, tárgyalási határidőül 1889. évi július 8-ik napjának d. e. 8 órája Kunszentmárton város közhírréhöz kitűztették a kisajátítási terv és összeírás egyik példányja pedig Kunszentmárton város közházánál közszemlére kitetették, hol az érdekeltek által, a tárgyalást megelőző 15 nap alatt betekinthető. Mírói az összes érdekeltek azon megjegyzéssel értesítettek, hogy a kisajátítási terv felett, az e célra kirendelt bizottság által az esetben is határozat fog hozatni, ha az érdekeltek közül senki sem jelennek is meg.

Kelt Szolnokon, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közigazgatási bizottságának 1889. évi június hó 5-én tartott üléséből.

Főispán elnök helyett, alispán h. elnök távollétében

BAGOSSY KÁROLY,
megyei főjegyző.

Magyar kir. jótékonyzelelő

ÁLLAMSORSJÁTÉK.

Legelőcsőbb államsorsjegy.

Huzás már 1889. évi június hó 25-ik napján.

Az összes nyeremények 160.000 forintra rúgnak.

ELSŐ FŐNYEREMÉNY 60.000 FORINT.

Sorsjegyek a 2 frt kaphatók:

a lottóigazgatóságnál Budapesten. (Pest, fővámház, félelemlét) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto, sós és adóhitvatálnál; a legtöbb postahivatálnál, a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegy-árusól közögnél.

M. kir. lottóigazgatóság.

Budapest, 1889. évi május hó 1-én.

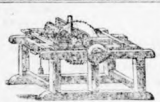

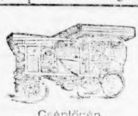

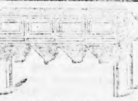

MÁRIÁSSY SÁNDOR,

m. kir. pénzügymin. osztálytanácsos és lottóigazgató.

2 2

113

 Könkolyozó (Trieur)	 Gröves tengeri daráló.	 Kétfasú oka	 Körfűrész	 Szecskavágó.
 Szecskavágó.	 Cséplőgép	GRAEPEL HUGÓ GÉPGYÁROS MARSHALL SONS & CO. LTD VEZÉRÜGYNÖKE		 Gőzmotory.
 Lohere toklaszó	V., KÜLSŐ YACZI-UT 46. BUDAPESTEN V., KÜLSŐ YACZI-UT 46. (EZELEŐTT BROGLE JÓZSEF-FÉLE GVÁR).			 Tisztító rosta.
 Malomgép	Ajánl legkifutóbb szerkezetű <i>könkolyozástókat (Trieur)</i> és <i>gabona tisztító rost-lakát</i> , ugyancsak legújabb rendszerű <i>sorrelőgépeket</i> , könnyű fajú <i>kétfasú chékek</i> , <i>csöves tengeri darálókat</i> , <i>kukoricza morzsolókat</i> , <i>szecskavágókat</i> , <i>repavágókat</i> , továbbá <i>loh-erőtoklaszó készületeket</i> , bármely egytámasú cséplőgéphez, valamint <i>örömlárműket</i> és <i>malomberendezési gépeket</i> , nevezetesen: <i>gabona tisztító (Luzerni, turkói), márm. trieurés, hengeresztők, lisztosztályozó hengereket, felhordók, dara tisztító-gépeket</i> és <i>malom cséplőszeket</i> ; <i>lyukasztott rostalemezek</i> és <i>általában mindenemű gazdasági gépeket</i> és <i>eszközöket</i> legelőcsőbb áron és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.			 Cséplőgép.
 Lisztosztályozó henger.				 Malomtrieur.
 Fűszekendező	LIKÁLLAL mindennemű <i>malom felszereléseket</i> bármely <i>erőhajtásra</i> .			 Orömlalom.
 Fűszekelőgép.	 Aratógép.	 Lyukasztott rostalemez.		 Sónagyültő
				 Sorvetőgép.